

POSUDEK POVĚŘENÉHO AKADEMICKÉHO PRACOVNÍKA

Jméno rigorozanta : Mgr. Jan Řípa

Téma práce: Advokátní mlčenlivost

Rozsah práce: 321 968 znaků

Datum odevzdání práce: viz IS

1. Aktuálnost (novost) tématu:

Téma je vysoce nové a vysoce aktuální. Zdánlivě bezproblémová problematika advokátní mlčenlivosti je věcně a čtivě ukázána jako pravý opak . Rigorozant demonstruje v práci řadu neřešených oblastí a vždy se snaží najít nějaké řešení či má alespoň zdůvodněný názor. Zatím jsem se v své praxi s takovým široce pojatým tématem nesetkal a rigorozanta proto za výběr tématu chválím.

2. Náročnost tématu na teoretické znalosti, vstupní údaje a jejich zpracování a použité metody:

Jak vyplývá i z bodu 1) posudku, téma je poměrně široké, protože advokátní mlčenlivost se neomezuje jen na výklad zákona o advokacii a stavovských předpisů a prolíná do řady řízení . Poctivé zpracování proto vyžaduje znalosti i z jiných oborů než je občanské právo procesní. Základ je, jak správně rigorozant dovozuje, v ústavním právu. Rigorozant se musel vypořádat i s řadou protichůdných teoretických názorů, kdy u řady z nich nezbývá, než je řešit legislativně. Totéž se týká i práce s judikaturou, kterou nelze jednoznačně označit za čtenou. Rigorozant pracuje metodami analýzy, syntézy i komparace.

K vlastní práci :

- a) Práce je krom úvodu a závěru členěna do pěti hlavních částí. V první část se rigorozant věnuje výkonu advokacie a postavení advokáta, ve druhé části postulátům postavení advokacie, v části třetí jednotlivým oblastech, v nichž se povinnost mlčenlivosti aplikuje. Čtvrtá část se soustředí na zbavení mlčenlivosti a část poslední je věnována odpovědnosti advokáta za porušení povinnosti mlčenlivosti. Strukturu práce hodnotím jako logicky zvolenou a návazností jednotlivých částí, kdy rigorozant vyjadřuje konkrétní vazby formou odkazu na jiné části práce.
 - Zařazení odkazu na dílo Franze Kafky pokládám za čtivý a vtipný úvod.
 - Na straně 19 se rigorozant věnuje „vazalským smlouvám“ se spolupracujícím advokátem s doložkou zákazu mít vlastní klienty pro spolupracujícího advokáta. Domnívá se rigorozant, že by takové ujednání mohlo být relativně neplatné ?
 - Na straně 32 souhlasím s názorem, že zařazení advokáta vykonávajícího substituce vedle osob podílejících se na poskytování právních služeb, je nadbytečné a spíše je nedůvodnou obavou.
 - Na stejné straně je uvedeno, že osoby podílející se na poskytování právních služeb nejsou kárně odpovědné, což ani jinak být nemůže. Otázkou je, jak tyto osoby postihnout ?

Diskusní je i otázka, zda se advokát své odpovědnosti za činy uvedených osob zbaví pouze tím, že je o mlčenlivosti poučí? Podle mého soudu to neplatí stoprocentně.

- Rovněž se ztotožňuji s názorem rigorozanta, že advokát odpovídá jako advokát i v případě, že vykonává činnost mediátora. Myslím, že názor ČAK není pouze diskutabilní, ale špatný.
- Velmi zajímavý je poukaz na praxi soudu na straně 35 a 36, kdy soud dovolí ponechat při přerušení jednání v jednacích sítích spisy advokáta. I při presumpci poctivosti soudu, by podle mého názoru neměl být spis v jednacím síni ponechán.
- Velmi vážný problém je popsán na straně 37 až 39, tj. poskytování právních služeb online. Zde půjde hlavně o praxi v kárném řízení ČAK při posouzení možné odpovědnosti advokáta za kárné provinění. Zde se bohužel proces neobejde i bez možného znaleckého posouzení z oboru IT.
- Na straně 40 je mimo jiné vyloučena povinnost mlčenlivosti při advokátní úschově patřící do jiné činnosti advokáta. Nicméně úschova často souvisí s poskytováním právní služby, zejména je tím soupis smlouvy, takže jednoznačná odpověď zde není namístě.
- Celou práci se prolíná zásada „v pochybnostech ve prospěch mlčenlivosti“, s níž mohu jen souhlasit.
- Na straně 43 je zmíněn trend vyžadovat při získání právní služby advokáta informace o dosavadním klientele a totéž se může týkat i reklamy advokáta. Je plně na odpovědnosti advokáta, zda bude předem předchozím klientem odpovědnosti zbaven a do jaké míry.
- Možná jsem to nezaznamenal, ale zajímal by mě názor rigorozanta na převzetí věci jiným advokátem. Otázkou je, jakou formou by měl klient předchozího advokáta povinnosti mlčenlivosti zbavit?
- Na straně 44 a 45 jsou zmíněny ne dost dobře řešené problémy: odpovědnost advokáta za porušení slibu mlčenlivosti po ukončení advokátní praxe a momentu, kdy počíná povinnost advokáta dodržovat zákonnou povinnost mlčenlivosti. Druhý problém je výkladem překonatelný, ale u prvního tomu tak není. Domnívám se, že zde již výklad nestačí.
- V kapitole 3.3.3. by mě zajímal názor autora, zda se má soud při svědecké výpovědi advokáta ptát před započítáním výslechu, zda byl povinnosti mlčenlivosti zbaven a zda má advokát tuto skutečnost prokázat či stačí jen tvrzení?
- S poukazem na skutečnost (str. 83 a 84), že ČAK se vůbec nevypořádala s možností konkludentního zbavení mlčenlivosti souhlasím. Otázkou je, zda by stačila jen kárná praxe?
- Na straně 88 až 90 se rigorozant zabývá možným postmortálním zbavením mlčenlivosti. Napadá zde rigorozanta nějaké řešení, které by bylo lepší než jím citované teoretické názory? Tato problematika se sice týká fyzických osob, ale i v případě právnických osob může dojít k přeměně, například ke rozštěpení obchodní korporace, kdy ke „smrti“ korporace sice nedojde, ale je otázkou, co přešlo a co nepřešlo na původního klienta, když advokát pak zastupuje jednoho z právních nástupců?
- Na straně 100 by mě zajímal vztah advokáta k pojišťovně vystupující ve sporu o náhradu škody způsobenou advokátem z hlediska povinnosti mlčenlivosti advokáta.

Závěr : Práce je psána dobrým právním jazykem a je velmi čtivá. Práce nebyla sice v průběhu její tvorby se mnou konzultována, ale přečetl jsem ji před odevzdáním a neměl jsem prakticky připomínky. Rovněž práce s použitými zdroji pro tvorbu práce odpovídá pravidlům a normám.

Proto práci doporučuji k obhajobě.

V Praze dne 6.12. 2023

JUDr. Tomáš Pohl